

Pedagogisch beleid

Opgemaakt 18-01-2018

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Jeugdhulp de Knapzak. Dit is geschreven voor ouders die al gebruik maken van onze hulpverlening, ouders die gebruik willen maken van onze hulpverlening, onze medewerk(st)ers, en ieder die als ketenpartner bij de hulpverlening betrokken is.

In ons pedagogisch beleidsplan staan de uitgangspunten van onze dagelijkse omgang met de kinderen binnen onze organisatie. We vertellen u wat we doen en waarom we het zo doen.

Maakt u al gebruik van onze hulpverlening, dan kunt u met deze uitgave uw dagelijkse bevindingen toetsen. Als nieuwe betrokkene kunt u door het lezen van dit pedagogisch beleid bekijken of onze organisatie aansluit bij uw hulpvraag. Zo kunt u een weloverwogen keuze maken.

Daarnaast geeft het vastleggen van de uitgangspunten duidelijke kaders hoe wij onze hulpverlening toepassen.

Jeugdhulp de Knapzak biedt kwalitatief goede en verantwoorde hulpverlening die volgens de huidige jeugdwet vereist wordt.

Uitgangspunten bij het opstellen van dit pedagogisch beleid zijn de vier pedagogische ontwikkeldoelen:

- het geven van een gevoel van emotionele veiligheid
- het geven van gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- het geven van gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties
- het geven van een kans om zich waarden en normen, de 'cultuur' van een samenleving, eigen te maken

Visie van Jeugdhulp de Knapzak:

Ieder mens is uniek met zijn eigen talenten en beperkingen. Daarom vinden wij het belangrijk dat elk kind de kans krijgt om zichzelf te leren kennen en zich optimaal te ontwikkelen. Voor kinderen met problemen is dat niet altijd even gemakkelijk. Door goed naar hen te luisteren en door het geven van de juiste aandacht willen wij hen daarbij begeleiden. Dat doen we in een ongedwongen setting tijdens verschillende muzisch agogische activiteiten. Daardoor groeit het vertrouwen en het zelfvertrouwen en leggen we samen de basis voor een beter toekomstperspectief.

Elk gedrag heeft een positieve intentie. Echter wanneer dit gedrag je belemmert, is het goed hier een alternatief voor te vinden.

Emotionele veiligheid

Een kind ervaart emotionele veiligheid wanneer hij weet waar hij aan toe is en wat het kan verwachten. Bij Jeugdhulp de Knapzak stellen wij daarom duidelijke kaders die wij constructief hanteren. De kaders bestaan onder andere uit een aantal leefregels die op ons schoolbord beschreven staan, namelijk;

- iedereen hoort erbij
- wanneer iemand iets doet of zegt wat jij niet leuk vindt zeg je 'stop hou op'
- als diegene niet luistert stap je naar de begeleiding toe en praten wij het met elkaar uit
- luister naar elkaar en doe wat er gezegd wordt
- blijf van elkaar af
- we gaan respectvol met elkaar om
- niet rennen in huis

De dagindeling wordt van te voren gezamenlijk besproken waarbij de door de begeleiding vastgestelde activiteiten aangevuld kunnen worden door de cliënten zelf. Zo heeft ieder een eigen inbreng. Wij doen dit op een ongedwongen en niet over gestructureerde manier. Op deze manier ontwikkel je zelfontplooiing en zelfvertrouwen.

Vanuit onze visie dat ieder kind uniek is met zijn eigen talenten en beperkingen, bieden wij een laagdrempelige, ongedwongen sfeer. Waarin ieder zijn eigen inbreng heeft.

De ongedwongen sfeer bereiken wij door een huiselijke gevoel aan te bieden. Bij jeugdhulp de Knapzak hebben wij een normale huiskamer zoals kinderen die thuis ook kennen. Zo hebben wij huisdieren die gewend zijn aan kinderen, een open keuken, een gezamenlijke eettafel en veel speelgoed/ speelruimte zowel binnen als buiten. Een uitgangspunt van Jeugdhulp de Knapzak is de kleinschaligheid. De groep is nooit groter dan 6 kinderen waar 24/7 een vaste begeleider op staat.

Een kind ervaart ook emotionele veiligheid wanneer er adequaat op zijn signalen en behoeftes wordt gereageerd. Elk kind is uniek en daar wordt onze benaderingswijze op toegepast. Inspelen op de behoefte van het kind wil niet zeggen dat we de wensen van kinderen, zoals zij die zelf kenbaar maken, altijd (direct) inwilligen. Ieder kind heeft behoefte aan duidelijke kaders (zie; leefregels) en vanuit deze kaders sturen en bevorderen wij positief gedrag en leren wij de kinderen om te gaan met normen en waarden. Vanuit de NLP visie die wij bij Jeugdhulp de Knapzak hanteren, heeft elk negatief gedrag een positieve intentie. Door de positieve intentie achter het negatieve gedrag te vinden, kunnen wij op een passende manier inspelen op de behoefte van het kind.

Mogelijkheden tot het ontwikkelen van persoonlijke en sociale competenties

Bij het kijken naar de ontwikkeling van kinderen onderscheiden we vijf gebieden:

1. Lichamelijke ontwikkeling (motoriek);
2. Sociaal- emotionele ontwikkeling;
3. Taal stimulering
4. Creatieve ontwikkeling;
5. Ontwikkeling van identiteit en zelfvertrouwen.

We zullen deze gebieden toelichten, waarbij we zoveel mogelijk voorbeelden uit de dagelijkse praktijk van jeugdhulp de Knapzak hebben opgenomen.

1. Lichamelijke ontwikkeling

Motoriek

In de leeftijdsfase van 0 tot 4 jaar maakt een kind een grote ontwikkeling door in de motoriek. Hierbij is onderscheid te maken in de grove en de fijne motoriek. De grove motoriek wordt gestimuleerd door het aanbieden van uitdagende spelmogelijkheden passend bij de leeftijd van de kinderen. Door het spelen leren kinderen hun eigen mogelijkheden kennen. Klauteren, klimmen en springen zijn zulke activiteiten. Ook het samen dansen op muziek is een activiteit die de grove motoriek stimuleert. Tijdens de wandelingen en bal spellen merk je dat kinderen ineens letterlijk sprongen maken in hun ontwikkeling, ze leren en zien veel van elkaar en proberen dat ook na te doen.

De fijne motoriek heeft betrekking op kleine bewegingen die coördinatie tussen ogen en handen vereisen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan schrijven, tekenen en knutselen. Deze activiteiten zijn niet weg te denken bij een dag op de Knapzak.

Bij jeugdhulp de Knapzak hebben veel kinderen vanuit de basis een ontwikkelingsachterstand. Door op spelende wijze de grove en fijne motoriek te oefenen, merk je al snel hoe trots ze zijn als de opdracht lukt. Zo stimuleren wij de motoriek en tegelijkertijd het zelfvertrouwen bij de kinderen.

Lichaamsverzorging

Persoonlijke hygiëne is erg belangrijk om vanaf een jonge leeftijd mee te krijgen. Voor het eten laten wij de kinderen hun handen goed wassen met zeep, net als na het plassen (na het plassen handen wassen). Ook organiseren wij op dit gebied activiteiten zoals eigen zeepjes en scrub maken. Voor de kinderen die blijven slapen zijn er ook douches aanwezig.

2. Sociaal- emotionele ontwikkeling

De sociaal- emotionele ontwikkeling is erg belangrijk voor de zelfredzaamheid binnen de maatschappij. Bij kinderen met bijvoorbeeld een hechtingsproblematiek bemerken wij vaak een forse achterstand in de sociaal – emotionele ontwikkeling. Om deze ontwikkeling te stimuleren richten wij bij jeugdhulp de Knapzak vooral op het samenspel. Door samen te spelen legt een kind de basis tot empathisch vermogen. Wanneer er in dit samenspel een conflict ontstaat stimuleren wij de kinderen om het uit te praten met elkaar en grenzen aan te geven. Wanneer iets als vervelend wordt ervaren is bij ons de regel om ‘stop hou op’ te zeggen. Wanneer de ander hier niet naar luistert stapt het kind naar de begeleider om het daarna met elkaar uit te praten.

Naast het samenspel vinden wij het bij jeugdhulp de knapzak erg belangrijk om individuele aandacht te geven. De individuele gesprekken zijn in therapie vorm met hulpmiddelen als de kracht van 8, positieve affirmatie, spring kikkertje spring, coachkaarten en de matrix methode. Dit helpt om persoonlijke blokkades weg te halen en werkt daardoor bij aan het zelfvertrouwen.

3. Taal stimulering

Taal is een belangrijk middel dat je gebruikt in de sociale omgang met anderen. Daarom vinden we het bij jeugdhulp de Knapzak belangrijk dat de begeleiders een actieve rol hebben en een goed voorbeeld geven. Ter stimulering van de taalontwikkeling laten wij de kinderen bewust nadenken over de woorden die zij gebruiken. Tijdens de lunch stimuleren wij de kinderen om te vragen of diegene dat beleg even wil aangeven, zo worden de kinderen gestimuleerd om in contact te blijven met de ander op een nette manier. Ten slotte zijn er veel kinderen die huiswerk meekrijgen waar wij ze dan bij helpen.

4. Creatieve ontwikkeling

De creatieve ontwikkeling vinden wij erg belangrijk. Kinderen van deze generatie zitten veel achter de computer of tv wat naar onze mening de creatieve ontwikkeling belemmert. Wij richten ons dan ook veel op muzischagogisch werken. Buitenspelen wordt ook veel gestimuleerd. Bij jeugdhulp de Knapzak is hier veel ruimte voor. Zo hebben wij een hele grote achtertuin waar kinderen gebruik kunnen maken van de skelter, basketbal, voetbal etc. regelmatig nemen wij de kinderen mee naar het bos waar zij hutten kunnen bouwen of in de brede zin vrij kunnen spelen. Wanneer het slecht weer is hoeft niemand zich te vervelen. Binnen hebben wij een grote collectie aan gezelschapsspellen, knutsel/schilder/teken- spullen, fitness apparatuur, voetbal tafel en pingpong tafel. Bij ons is de regel dat de tv uitblijft tot in ieder geval 17:00 uur en de laptop wordt vrijwel alleen gebruikt als het kind iets voor school moet doen of voor een halfuurtje een ander spelletje voor zichzelf wil doen.

5. Ontwikkeling van identiteit en zelfvertrouwen

Deze ontwikkeling zien wij terug tijdens de ontwikkeling van het sociaal- emotionele aspect. Dit gebeurt bewust veel tijdens de individuele momenten door middel van de kracht van 8, positieve affirmatie, spring kikkertje spring, coach kaarten en de matrix methode. Hier legt de begeleider de basis tot zelfreflectie bij de kinderen waar zij in de groepsmomenten vaak onbewust al mee bezig zijn. De begeleider wijst hier in de groepsmomenten soms extra op door te zeggen wat hij/ zij van dat gedrag vindt. Bij jeugdhulp de Knapzak vinden wij het belangrijk om de positieve intentie achter het negatieve gedrag te zoeken en er ook altijd op te wijzen dat de begeleider niet boos is op het kind maar boos is op het gedrag. Gedrag kan namelijk verandert worden en het is aan de hulpverlener de taak om het kind hierin te begeleiden.

Normen en waarden

Het overbrengen van normen en waarden speelt een belangrijke rol in de opvoeding van de kinderen. Kinderen moeten de kans krijgen om zich waarden en normen, de cultuur van de samenleving waarvan zij deel uitmaken, eigen te maken. Het is belangrijk dat kinderen leren om op een passende manier met andere kinderen, volwassenen en dieren om te gaan. Het gedrag van andere volwassenen (en dus ook de begeleiding) speelt een belangrijke rol bij de morele ontwikkeling van kinderen. Door hun reacties leren kinderen de grenzen van goed of slecht, van mogen en moeten. Jeugdhulp de Knapzak is een aanvulling op de eigen gezinssituatie, vandaar dat kinderen hier ook de kans krijgen om zich normen en waarden eigen te maken. Die ruimte bieden we onder andere op de volgende manieren:

→ Wij respecteren de kinderen om wie ze zijn en ieder kind is welkom. Wij verwachten ook van de kinderen dat ze (leren) respect (te) hebben voor anderen. Dit betekent dat zij (en wij!) zich aan een aantal basale omgangsvormen houden, zoals die op het schoolbord beschreven staan:

- iedereen hoort erbij
- wanneer iemand iets doet of zegt wat jij niet leuk vindt zeg je 'stop hou op'
- als diegene niet luistert stap je naar de begeleiding toe en praten wij het met elkaar uit
- luister naar elkaar en doe wat er gezegd wordt
- blijf van elkaar af
- we gaan respectvol met elkaar om (hier horen de dieren en natuur ook bij)
- niet rennen in huis

De begeleiders houden hier toezicht op en spreken de kinderen aan wanneer zij zich niet aan de regels houden. Uitpraten en nieuwe kansen bieden zijn hierin erg belangrijk.

→ We geven de kinderen regelmatig de gelegenheid om hun individuele ervaringen te delen met de groep. Onder andere aan tafel kunnen de kinderen vertellen over wat ze hebben meegemaakt, en hoe het er bij hun thuis aan toe gaat. Op die manier leren kinderen dat het ergens anders niet altijd hetzelfde gaat als thuis. Bovendien leren de kinderen dat ze naar elkaar horen te luisteren in een gesprek, op hun beurt moeten wachten en respect te hebben voor de ander.

→ We leren de kinderen om respect te hebben voor de ander, ongeacht culturele, religieuze en/ of seksuele achtergrond. Wanneer er iemand in de groep is die gewend is om te bidden voor het eten, zijn wij met zijn allen even stil voor diegene. De kinderen zijn niet verplicht om ook mee te bidden maar wel om even stil te zijn als teken van respect voor de ander. Over de seksuele achtergrond leren wij de kinderen dat een man die op een man of een vrouw die op een vrouw verliefd is heel normaal is. Over dit onderwerp heerst vaak een taboe sfeer die wij proberen te doorbreken om hier openlijk over te praten.

→ Actuele onderwerpen zoals de vluchtelingen in Nederland mag open besproken worden. Wij leren de kinderen aan dat iedereen welkom is en iedereen een mening mag hebben. Door er openlijk over te praten leren de kinderen ook andere meningen en invalshoeken kennen.

→ 's Avonds voor het slapen gaan en s 'ochtends (als onderdeel van de activiteit) wordt altijd een verhaaltje voor gelezen. De boekjes die wij voorlezen hebben een metaforische achterliggende gedachte over alledaagse onderwerpen.